

1. T.C. Dışişleri Bakanlığı [Stratejik](#) Araştırmalar Merkezi (SAM) girişimiyle 2005 yılında Ankara'da düzenlenen Kurucu Konferans'ta 11 Balkan ülkesinden 23 [düşünce](#)

kuruluşunun katılımıyla oluşturulan

[Balkan İletişim Ağı](#)

(BİA)

8. Yıllık Konferansı

[TASAM](#)

koordinasyonunda ve T.C. Dışişleri Bakanlığı Edirne Temsilciliği katılımı ile “

[Balkanlar](#)

'da

[Ekonomi](#)

ve

[Güvenlik](#)

Entegrasyonu: Fırsatlar ve Tehditler

” ana teması altında

7 Kasım 2014

tarihinde

Edirne

'de gerçekleştirilmiştir.

2. Toplantının alt temaları; “Tarihî ve [Stratejik](#) Arka Plan Üzerinde Yeni Gelişmelerin Değerlendirilmesi”, “[Güvenlik](#) Kavramının İçerik Değiştirilmesi ve Kazandığı Yeni Boyutlar”

” “
,
Ekonomik ve Kültürel Faaliyetlerin

[Güvenlik](#)
Açısından Önemi

” “
,
[Avrupa](#)
Birliği Süreçleri ve

[Balkanlar](#)
'ın Geleceği

” “
,
[Balkanlar](#)
açısından NATO'nun Önemi

” “
,
Transatlantik ve Transpasifik Ekonomik İşbirliği ve Yatırım Ortaklıklarının Önemi

” “
,
Teknoloji Paylaşımı, Akademik ve Kültürel İşbirliği

” “
,
Sektörel, Finansal ve

[Stratejik](#)
Derinleşme

” “
,
Diplomasi, Kültür,

[Turizm](#)
, Sanayi,
[Enerji](#)

,
[Savunma](#)

ve
[Güvenlik](#)

,
[Bankacılık](#)
Alanlarında İşbirliği

” ve “
Sosyal, Ekonomik ve Politik Gelişmeler
” başlıkları altında ele alınmıştır.

3. Açılış konuşmasında BİA Koordinatörü Büyükelçi (E) Murat Bilhan ve [TASAM Başkanı Süleyman Şensoy](#)

,
[Balkan İletişim Ağı](#)

ve geçmişine dair detaylı bilgi vermişlerdir. Konferans'ta; BİA'nın
[Balkanlar](#)

'da değişen siyasi, ekonomik ve kültürel şartlara göre yeniden yapılandırılması, daha yaygın

işlevsel hâle getirilmesi ve bilgi havuzunun oluşturulması konuları tartışılmıştır. Balkan Araştırmaları Enstitüsü'ne ev sahipliği yapan Trakya Üniversitesi ile işbirliği imkânlarının araştırılması ve bir "ağ merkezi" olarak sağlayabileceği imkânlardan yararlanılması değerlendirilmiştir. Katılımcı kuruluş temsilcileri ile yapılan görüşmelerde, kendi ülkelerindeki ve temasta oldukları başka ülkelerdeki

[stratejik düşünce](#)

ve araştırma kurumlarının listesini BİA sekreteryasına göndermeleri talep ve kabul edilmiştir.

4. Konferans'ta; [Balkanlar](#) 'daki tarihî geçmiş de dikkate alınarak ortaya çıkan [yeni](#) ekonomik, [güvenlik](#)

ve işbirliği gereksinimleri tartışılmıştır. İlgili tespit ve öneriler genel hatları ile bu raporda özetlenmektedir.

5. [Balkanlar](#) 'da [güvenlik](#) ve işbirliği, önce Balkan ülkelerinin kendi aralarındaki işbirliğinden geçmektedir. Bu durum, Balkan ülkelerinin NATO, AB vb. kurumlarla ilişkisini ve işbirliğini olumlu yönde etkileyecektir.

6. Yakın geçmişte [Balkanlar](#) 'da çatışmalara ve trajik olaylara yol açan (mikro [milliyetçilik](#) , ekonomik sıkıntılar, azınlık hakları, parçalanma ve bölünme gibi) çeşitli unsurların etkilerinin bugün bile tamamen ortadan kalkmadığı dikkate alınarak, tehlikenin önlenmesi için Balkan ülkeleri arasında her alanda yoğun işbirliğine gidilmesi ve tüm Balkan ülkelerinin AB ile NATO'ya üye olmaları son derece önemlidir.

7. Hükümetler ile karar vericilerin elini güçlendiren bir oluşum olarak ikinci kulvar diplomasisi yapan BİA, yakınlaşma konularını işlemeli ve çatışmaların çözümüne yardımcı olmalıdır. İlgili mekanizmaların birbirinden haberdar olması için kurumsal görüşlerin tespiti ile ortak çalışmalarda birlikte yer alınabilir.

8. Makale çalışmaları bir havuzda toplanarak BİA sitesinde yayımlanmalıdır. Arşiv niteliğindeki makale vb. çalışmalar [düşünce](#) kuruluşlarının [strateji](#) , plan ve öngörülerine kolayca ulaşılabilmesini sağlayacaktır.

9. [Düşünce](#) kuruluşlarının bölgesel olarak değil de kendi çevrelerinde başarılı olduğu gözlenmektedir. Oysa bir çevreye değil Bölge'ye hitap edilmeli ve başarı da bölgesel olmalıdır.

10. AB'nin içinde bulunduğu kriz, Bölge'deki [düşünce](#) kuruluşlarının da sıkıntıya düşmesine yol açmıştır. BİA'nın etkinliği ile işbirliği ve entegrasyon konusunda başarılı olunabilir. Ekonomik ve finansal çerçevede reel adımlarla hem

[güvenlik](#)

hem de kriz ortamının üstesinden gelinecektir. Bu anlamda yardımlaşma ile geliştirilebilir bir ortam yaratmak için BİA önemli bir rol üstlenecektir.

11. Dünya konjonktürü değiştikçe önemli güçler yüzlerini Bölge'ye çevirmektedir. Batı ve Doğu [Balkanlar](#) (Bulgaristan, Yunanistan ve Romanya da dâhil edilerek) kendilerini çıkar gruplarından korumak üzere birlik olmalı ve birlikte hareket etmelidir. Ancak bu şekilde seslerini duyurabilirler.

12. “Balkanlı” kimliği ön plana çıkarılmalı ancak toplumun kendini nasıl tanımladığı da dikkate alınmalıdır. Siyasi ikincil entegrasyon oluşturulmalı; AB süreci göz ardı edilmeden “Balkanlı” gibi bir siyasi kimlik, siyasi birliktelik sağlanmalıdır. Bu kimlik ve birlik vizyonu, AB’ye, [ABD](#)’ye ve Rusya’ya karşı söz söyleme ve sözünü dinletme ağırlığı katabilir.

13. Özellikle [Balkanlar](#)’daki iki büyük devlet olan Sırbistan ve [Türkiye](#) arasında işbirliği desteklenmelidir. AB sürecinde her iki ülke de diğeri ile arasındaki bağı koparmamalıdır. Uzun dönemli siyasi ve ekonomik stratejilerin planlanması gerekmektedir. Bölge’deki problemlerin engellenmesinde, hafifletilmesinde veya önlenmesinde AB şemsiyesi altında olunması önemlidir. Mevcut kriz, Balkan ülkelerinin AB’ye girme çabalarını da etkilemektedir. AB daha fazla yük istememekte ve süreçler uzamaktadır.

14. Ulusalçılık gerçek bir sorun veya bariyer değildir. Önemli olan, entegrasyon ve şeffaflık sürecidir. Siyasi değişim ve dönüşümden önce toplumsal değişim ve dönüşüm gelir. Toplumun zihninde yaratılacak değişim önemlidir. AB, ulusalçılık ve milliyetçilik söylemlerinin gelişmesini kesinlikle istemediği gibi bu düşünceyi Bölge’de bitirmeyi hedeflemektedir.

15. Bölgesel işbirliği, Bölge için olduğu kadar AB için de önemlidir. Bu gelişim AB entegrasyon sürecini açacak ve hızlandıracaktır. Bölge’nin AB üzerindeki yükünü de hafifletecektir.

16. Bölge’deki çoğu ülkede iç ve [dış](#) politikaya etki etmek için inisiyatif alıp faaliyete geçen kurumların kısa sürede ciddi başarı elde etmesi mümkün olamamaktadır. Birçok ülkede [STK](#) anlayışı gelişmediği için yeni oluşturulan bu tür organizasyonların da desteklenmesi gerekmektedir.

17. [Türkiye](#)’de oldukça fazla olan Balkan ülkelerinin diasporaları kendi ülkeleri için yatırım ve faydalı işler yapmaya teşvik edilmelidir. Kendi istekleri ile yapacakları yardım ve desteklerin yanı sıra ekonomik ilişkilerde diasporaların gündeme gelmesi de çok önemlidir.

18. [Türkiye](#) ve diğer Balkanlı/Avrupalı devletler ile yabancı yatırımlar konusundaki potansiyel araştırılmalı, elde edilecek veriler neticesinde yatırım alanları tespit edilerek nicelikten çok niteliksel anlamda güzel işler ve yatırımlar hayata geçirilmelidir.

19. AB sürecini devam ettiren de, olumlu-olumsuz etkileyecek olan da Kosova’dır. Bu bağlamda Sırpların Kosova içerisinde tutulması AB için de Sırpların politikaları için de oldukça önemlidir. Karadağ ayrıldığında Sırpların rahatsız olduğu algısının da düzeltilmesi lazımdır, zira Sırbistan bundan memnuniyet duymuş ve dönemin Sırp yöneticisi Boris Tadic, bağımsız olan Karadağ’ı ziyaret etmiştir.

20. Bölge’de [eğitim](#) konusunda da sıkıntılar mevcuttur. Özellikle Yunanistan ve Bulgaristan’da gençler [Türk](#) düşmanı olarak yetiştirilmektedir. Ders kitaplarındaki yanlış tarih anlatıcılığı henüz bitmiş değildir. Bu alanda çözümler üretilmeli; [eğitim](#) müşavirlikleri, [eğitim](#)

ataşelikleri açılmalı,

[eğitim](#)

komisyonları kurulmalı, ders kitapları ya da tarih yazımı birlikte ve

[konsensüs](#)

sağlanarak yapılmalıdır.

21. NATO'nun [Balkanlar](#) 'daki [güvenlik](#) etkinliği, “bir saldırı veya bir saldırı tehdidine karşı üyelerini savunmaya ve bu amaçla, bir üyesine yapılacak saldırının tüm üyelerine yapılmış varsayılacağı” ilkesi çerçevesi Bölge’de yanılısama yapmaktadır. NATO Bölge’yi, bizi koruyamaz, kanaati güçlüdür. Bu nedenle Bölge ülkeleri kendi iç dinamiklerini harekete geçirecek mekanizmalar geliştirmelidir.

22. [Balkanlar](#) 'daki NATO ve AB etkisi ile etkinliği elbette önemlidir ancak asıl olan bölgesel iç dinamiklerde [enerji](#) - [güvenlik](#) - [ekonomi](#) birlikteliğinin sağlanmasıdır. Bu birliktelik ve mekanizma sağlanırsa bu ülkeler kendi güvenliklerini, sadece uluslararası topluma yahut uluslararası kuruluşlara bağlı ve bağımlı olarak sürdürmek durumunda kalmazlar.

[Güvenlik](#)

dışa bağımlı olarak gerçekleşemez.

23. [Güvenlik](#) tüketen değil, [güvenlik](#) üreten ülke olmak çok önemlidir. Coğrafi konumunun avantajı ile potansiyelini kullanan [Türkiye](#) , “ [güvenlik](#) üreten” bir ülkedir. Balkan ülkeleri ise güvenliği dışarıdan almaktadır. Dışa bağımlı

[güvenlik](#)

kısa ömürlüdür, önemli olan

[ulusal](#)

ve uluslararası güvenliğin içeride sağlanmasıdır. Ancak bu da ideal iç güvenliğin sağlanması için yetmez, güvenliği birlikte üretmek şarttır.

7 Kasım 2014, Edirne

Bildiri'yi indirmek için [tıklayın](#) .